

HIZKUNTZA- ETA LITERATURA KOMUNIKAZIOARAKO KOMPETENTZIA

ATZERRIKO BIGARREN HIZKUNTZA | 194

ETAPAKO HELBURUAK

Honako hauek dira etapako helburuak Atzerriko Bigarren Hizkuntzarako:

1. Eskola-eremuko komunikazio-egoeretan norberaren gaitasun-mailarekin eta intereseekin estu otuta sortutako ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko diskurtsoak ulertzea eta interpretatzea, zenbait motatako komunikazio-egoerei aurre egiteko.
2. Bai ahoz eta bai idatziz modu gutxi-asko autonomoan espresatzea eta interaktuatzea, eta horretan, errespetua eta kooperazioa hartzea oinarri, zenbait komunikazio-premiari modu eraginkor, koherente eta egokian erantzuteko.
3. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoaz gogoeta egitea, eta modu gutxi-asko autonomoan haren erabilera-arauak aplikatzea testuak sortzeko eta ulertzeko, eta hizkuntza txukun erabiltzeko, hizkuntzen artean transferigarriak diren ezaguerak erabiliz.
4. Ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko literatura-testuez gozatzea, eta, hala, mundu zabaleko kultura-aniztasunaz jabetzea eta giza kondizioa zertan den ulertzea, norberaren hizkuntza-ondarea aberastea eta sentsibilitate estetikoa lantzea.
5. Oinarrizko ezaguera soziolinguistikoetan oinarrituta, hizkuntza- eta kultura-aniztasuna ezagutzea eta interpretatzea, eta horretan, den-denon kultura-ondarea aberasten duen aldetik, hizkuntza-aniztasunaren aldeko jarrerak lantzea.
6. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoz eta modu kritikoan erabiltzea, atzerriko hizkuntzan informazioa lortzeko, komunikatzeko eta kooperatzeko.
7. Norberaren ikaskuntza-prozesuez gogoeta egitea, norberarenaz bestelako hizkuntzak ikastea landutako komunikazio-ezaguerak eta -estrategiak transferitzeko eta autorregulazioa sustatzeko.

MULTZOEN EZAUGARRIAK

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari dagozkion adierazpenezko, prozedurazko eta jarrerazko edukiak honako eduki multzo hauetan multzokatzen dira:

1. eduki multzoa. Arlo guztietan komunak diren oinarrizko zehar-kompetentziekin lotutako edukiak.
2. eduki multzoa. Ahozko komunikazioa: hitz egitea, entzutea eta elkarrekin solasean jardutea.
3. eduki multzoa. Idatzizko komunikazioa: irakurtzea eta idaztea.
4. eduki multzoa. Literatura-hezkuntza.
5. eduki multzoa. Hizkuntzari eta haren erabilerei buruzko gogoeta.
6. eduki multzoa. Hizkuntzaren alderdi soziala.

Etapako ikasgai guztietan komuna den 1. eduki multzoak oinarrizko zehar-kompetentziak garatzeko beharrezkoak diren eduki guztiak jasotzen ditu. Arlo eta ikasturte guzti-guztietan landu eta ebaluatu behar dira edukiok.

Gizarte-bizitzako esparru adierazgarri guztietan hitz egiteko, idazteko, entzuteko eta irakurtzeko trebetasunak eta estrategiak lantzea, horixe da curriculumaren muin eta ardatza. Trebetasun horiekin lotuta ikasi beharrekoak hiru eduki multzotan biltzen dira: 2. eduki multzoan («Ahozko

komunikazioa: hitz egitea, entzutea eta elkarrekin solasean jardutea»), 3. eduki multzoan («Idatzizko komunikazioa, irakurtzea eta idaztea») eta 4. eduki multzoan («Literatura-hezkuntza»). Ikaskuntza horiekin estu lotuta, bai 5. eduki multzoan («Hizkuntzari eta haren erabilerei buruzko gogoeta») eta bai 6. eduki multzoan («Hizkuntzaren alderdi soziala»), bi-bietan multzokatzen dira hizkuntza-sistemarekin, hizkuntzaren erabilera-arauekin eta hizkuntzen eta hiztunen arteko erlazioekin lotutako edukiak.

Eduki multzook modu analitikoan aztertzen dituzte hizkuntza- eta literatura-hezkuntzaren osagaiak, eta ziklo bakoitzean irits daitezkeen lorpen-mailak ere adierazten dituzte, baina ez dute ezertxo ere esaten ikasgelan egitekoak diren ikaskuntza-jardueren ordenaz nahiz antolaeraz. Hori dela eta, programazioak egitean eta jardueren sekuentzia ikasgelara eramatean, beharrezkoa izango da bloke guztietako edukiak elkarrekin ondo uztartzea. Gogoratu beharra dago prozedurazko edukiak hartzen dituztela oinarri ikasgai hauetan egitekoak diren lanek, eta eduki horien zerbitzura daudela adierazpeneko edukiak.

Ahozko komunikazioarekin lotutako hizkuntza-trebetasunak ahaztuak izan ditu erabat gure eskola-sistemak. Eta, hala eta guztiz ere, behar-beharrezkoa da hizkuntza-trebetasunon garrantzia behar bestetan azpimarratzea, horiek emango baitiete aukera ikasleei beren komunikaziorako kompetentzia guztiz garatzeko, ikasgelan ikaskideen arteko komunikazioa errazteko eta esaten dituztenen esanahia behar bezala negoziatzeko. Esan gabe doa, noski, hori guztia funts-funtsezkoa dela gure neska-mutilek, arlo guztietan landuko dituzten ezagueren bitartez, beren trebetasun kognitibo-linguistikoak ganoraz landu ditzaten.

Era berean, garbi esan behar dugu hitz egitea eta entzutea, bai eta irakurtzea eta idaztea ere, elkarrekin estu lotuta daudela, eta, beraz, komeni dela ikaskuntza-jardueren sekuentzian hizkuntza-erabilerekin bi alderdiak, ulerkuntza eta ekoizpena, integratzea.

Literatura-hezkuntzarekin lotutako edukiak 4. eduki multzoan jaso dira. Oraingoan ere, aurreko etapan ardatz hartutako orientabideei eutsi diegu, ikasleek beren irakurzaletasun-ohiturak berma ditzaten, idatzizko testuak ondo ulertzeko beren gaitasuna eta beren espresio-maila landu ditzaten, beren komunikaziorako kompetentzian aurrera egin dezaten, eta, gainera, testuak irakurtzean eta birsortzean beren esperientziak aberasten jarrai dezaten. Hori guztia lortzeko, gure ikasleek estu uztartuko dituzte bigarren hizkuntzaren ikaskuntza, beren kultura-ezaguerak eta literatura-testuak eragingo dien gozamina.

Hizkuntza-sistemaren osagai diren elementuei eta hizkuntza-arauei buruzko gogoetarekin lotutako edukiak uztartzea eta integratzea hartzen du helburu 5. eduki multzoak («Hizkuntzari eta haren erabilerei buruzko gogoeta»). Ikasgai honetako ikasleek aukera izan dute, bai beren hizkuntza eta bai atzerriko lehen hizkuntza ikasteen martxan jarri duten ikaskuntza-prozesuan, hizkuntzaz gogoeta egiteko. Horren ondorioz, gure neska-mutilek estu lotu ahal izango dituzte eduki multzo honetako edukiak etapa honetan bertan egitura linguistikoei buruz ikasi dituzten edukiekin, eta, hala, besteekin komunikatzeko eta elkar ulertzeko gaitasunarekin lotutako alderdi eta elementu bereizgarrietan jarri ahal izango dute arreta.

6. eduki multzoan («Hizkuntzaren alderdi soziala») eduki ugari lantzen dira: hizkuntza-aniztasuna eta hizkuntzen arteko erlazioak, besteak beste. Eleaniztasuna ezaugarri duen gaur egungo gizarte konplexu honetan, euskal gizartearen elebitasun gorabeheratsu batetik testuinguru eleaniztun batera igarotzeko urratsak egiten ari da. Egoera soziolinguistikoari buruz gogoeta egitera garamatza

ezinbestez eleaniztasun-testuinguru horrek. Helburua argia da, oso: ikasleek hizkuntza-aniztasunaren aldeko jarrerak barnera ditzaten, ikasgai hartuko duten atzerriko hizkuntza balioets dezaten eta, oro har, hizkuntzak komunikazio-bide, kultura desberdinetako pertsonen arteko zubi eta ezein motatako edukiak ikasteko baliabide direla aitortu dezaten saiatzea.

Ikasleen komunikaziorako kompetentzia lantzea, horixe da hizkuntzen irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren helburu nagusia, eta hori dela eta, hain zuzen, ezinbestekoa da hizkuntza-erabilerekin

lotutako trebetasunak hobetzearen mende jartzea 5. eta 6. eduki multzoetako edukiekin lotutako jardueren programazioa.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Atzerriko Bigarren Hezkuntza arloko curriculumak malgua behar du ezinbestez, horrek aukera emango baitigu beren ikaskuntza-prozesua ikasturteetako edozeinetan hasi edo bukatzeko moduan diren ikasleen maila askotarikoak aintzat hartzeko. Beraz, curriculum honek oinarri-oinarrizko mailak lantzen ditu, eta horretan, atzerriko hizkuntzen curriculum orokorra hartzen du oinarri. Curriculum orokorra, jakina, ikasleen ezaugarrietara egokitu behar da.

Atzerriko Lehen Hizkuntzarako ezarritako helburuak erdiestea, horixe da Atzerriko Bigarren Hizkuntza irakatsita lortu nahi dugun xedea. Horretarako, noski, behar-beharrezkoa da ikasleen gaitasuna eta maila aintzat hartzea. Edukiei dagokienez, Atzerriko Bigarren Hizkuntza ikasteen gure neska-mutilek zenbait komunikazio-trebetasun garatuko badituzte, oraingoan ere beharrezkoa izango da Atzerriko Lehen Hizkuntza ikasteen landu dituzten oinarrizko abileziez baliatzea. Horretan, jakina, ikasleen gaitasuna eta maila hartuko ditugu aintzat. Atzerriko Bigarren Hizkuntzari dagokion curriculumeko eduki multzo bakoitza antolatzeke, eduki jakin batzuk hartuko dira oinarri.

DERRIGORREZKO BIGARREN HEZKUNTZAKO 1., 2., 3. ETA 4. MAILAKO EDUKIAK

1. MULTZOA. Eduki komunak

Arlo eta ikasgai guztien oinarrizko zehar-kompetentzia komunekin lotutako edukiak.

Multzo honetako prozedura eta jarreraren xede dira:

- Informazioa identifikatzea, lortzea, gordetzea eta berreskuratzea.
- Informazio-iturrien eta informazioaren beraren egokitasuna ebaluatzea.
- Informazioa ulertzea (alderatzea, sailkatzea, sekuentziatzea, aztertzea eta laburtzea), buruz ikastea eta adieraztea (deskribatzea, definitzea, laburtzea, azalpenak ematea, etab...).
- Informazioa balioestea eta adieraztea (argudioak azaltzea, arrazoiak ematea, etab.).
- Ideiak sortu, hautatu eta adieraztea.
- Ideiak, zereginak eta proiektuak planifikatzea, eta haien bideragarritasuna aztertzea.
- Egindako plangintza betetzea eta, beharrezkoa baldin bada, hura doitzea.
- Plangintzaren eta egindako lanen ebaluazioa egitea eta hobekuntza-proposamenak lantzea.
- Lortutako emaitzaren berri ematea.
- Harremanak eta komunikazioa lantzea pertsonekin (enpatia eta asertibitatea).
- Taldean ikasteko lanetan laguntzea eta elkarlanean aritzea.
- Giza eskubideak eta gizarteko konbentzioak errespetatzea.
- Gatazkak kudeatzea.
- Norberaren gorputza erregulatzea.
- Norberaren emozioak erregulatzea.
- Norberaren alderdi kognitiboa erregulatzea.
- Norberaren komunikazioa erregulatzea (hitzezkoa, hitzik gabekoa eta digitala).
- Norberaren jokabide morala erregulatzea.
- Norberaren motibazioa eta gogo-indarra erregulatzea.

2. MULTZOA. Ahozko komunikazioa: hitz egitea, entzutea eta elkarrekin solasean jardutea

- Hainbat euskarritan dauden ahozko testu laburrak eta testuinguruan jarriak ulertzea, pertsona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak: elkarrizketak, aurkezpenak, kontakizunak, albisteak, dokumentalak...
- Ahozko testuak ulertzeko eta sortzeko estrategia nagusiak erabiltzea.
- Esperientzia eta interes pertsonalei buruzko eta ikaskuntzari buruzko komunikazio-egoera errealean edo simulatuetan parte hartzea, lagunduta.

- Hainbat euskarritan dauden ahozko testu laburrak sortzea, ezarritako irizpideei jarraituz, gai akademikoei buruzkoak edo interes pertsonalekoak, hainbat helbururekin, egitura logikoarekin eta ahoskera egokiz: elkarrizketak, aurkezpenak, kontakizunak, albisteak, dokumentalak...
- Ahozko testuak sortzea, lagunduta: planifikatu eta informazioa bilatu, testua egin eta berrikustea.
- Ahozko harremanen arauak erabiltzea: kortesia-arauak, hizketako txandak, gaiari eustea, gorputzaren jarrera eta keinu egokiak, erantzuna solaskidearen hitzen ildotik joatea...
- Komunikazio-funtziorik ohikoenak erabiltzea ikasgelan, gero eta autonomia handiagoz.
- Ahozko generoen ezaugarriak: solaskideak, helburua, egitura, hizkuntza-elementu bereziak...
- Modu aktiboan, errespetuz eta lankidetzan parte hartzea komunikazio-trukeetan, batez ere elkarrekin ikasteko egoeretan.
- Atzerriko hizkuntzan hitz egiteko interesa.
- Egoki ahoskatzeko interesa.
- Jendaurrean hitz egiteko konfiantza eta joera.

3. MULTZOA. Idatzizko komunikazioa: irakurtzea eta idaztea

- Idatzizko testu laburrak, ongi egituratuak eta lexiko arruntekoak ulertzea, gai ezagunei buruzkoak, benetakoak edo moldatuak, hainbat euskarritan, pertsona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak.
- Beste hizkuntzetan garatutako hizkuntza-ezaguerak aktibatzea, atzerriko hizkuntzan idatzitako testuak hobeto ulertu eta sortzeko.
- Idatzizko testuak ulertzeko eta sortzeko estrategiak erabiltzea, gero eta autonomia handiagoz.
- Idatzizko testuak ulertzeko estrategiak erabiltzea, gero eta autonomia handiagoz: aurreratzea, egiaztatzea, ondorioztatzea, zalantzak argitzea, norberaren ulermen-arazoak identifikatzea.
- Idatzizko testu laburrak eta egitura argikoak sortzea, ezarritako irizpideei jarraituz, hainbat euskarritan, pertsona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak: posta-mezuak, argibideak, kontakizunak, elkarrizketak, definizioak, deskribapenak, laburpenak, eskemak, azalpenak...
- Idatzizko testuak sortzea, lagunduta: planifikatu eta informazioa bilatu, testua idatzi, berrikusi eta norberak zuzentzea.
- Informazioa bilatzeko eta testuak hautatzeko iturriak erabiltzea, lagunduta: liburutegia, mediateka, Internet...
- IKTak gero eta gehiago erabiltzea, informazioa bilatu, idazlanak egin, informazioa transmititu, komunikatu eta lankidetzan jarduteko.
- Idazlanetan landutako hizkuntza-ezaguerak aplikatzea, egokitasun, koherentzia, kohesio eta zuzentasun txukun bat lortzeko.
- Komunikazio-funtziorik ohikoenak erabiltzea ikasgelan, gero eta autonomia handiagoz.
- Idatzizko generoen ezaugarriak: solaskideak, helburua, egitura, hizkuntza-elementu bereziak...

- Ikaslearen esperientziaren, hedabideen eta ikaskuntzaren arloko lexiko eta esamolde arruntak.
- Euskarri grafikoak eta konbentzio ortografikoak.
- Idatziz espresatzeko konfiantza eta joera.
- Adinaren, interesen eta konpetentzia-mailaren arabera testuak irakurtzeko joera, modu gutxi-asko autonomoan.
- Idatzizko testuen bidez informatu, komunikatu eta ikasteko interesa.
- Norberaren testuak berrikusteari garrantzitsu iriztea, idazlanak hobetzeko.
- Idatzizko testuak ondo zaintzeko eta aurkezteko interesa.

4. MULTZOA. Literatura-hezkuntza

- Modu aktiboan entzutea eta ulertzea ahozko nahiz ikus-entzunezko literatura-testu moldatuak, bat datozenak ikasleen adinarekin, zaletasunekin eta interesekin.
- Iruzkina eginez eta modu adierazkorrean irakurtzea literatura-testu moldatuak, hainbat euskarritan, bat datozenak ikasleen adinarekin, zaletasunekin eta interesekin.
- Biblioteka, mediateka eta Internet erabiltzea, eta irakurtzeko autonomia garatuz joatea.
- Literatura-testuak dramatizatu, birsortu eta errezitatzea, eszenaratzeko estrategia soilak erabiliz.
- Planifikatu ondoren, literatura asmoko testu laburrak sortzea, sormena sustatzeko teknikak eta eraldatze- edo idazte-teknikak erabiliz, eredu bidez: komikiak, poemak, dramatizazioak, gidoiak eta kontakizun laburrak.
- IKTak gero eta gehiago erabiltzea, literatura asmoko testuak sortzeko.
- Landutako genero narratiboaren, lirikoaren eta dramatikoaren ezaugarriak.
- Literaturaren beste zenbait adierazpen: komikia, musika, zinema...
- Literatura-testua gozamen-iturritzat hartzea, kulturara hurbiltzeko bidetzat, eta norberaren hizkuntza-ondarea nahiz mundu pertsonala aberasteko zubitzat.
- Literatura-jardueretan parte-hartze aktiboa izatea, ikastetxean nahiz ingurunean.

5. MULTZOA. Hizkuntzari buruzko gogoeta

- Beste hizkuntzetan eskuratutako hizkuntza-ezaguerak aktibatzea eta transferitzea, atzerriko hizkuntzan idatzitako testuak hobeto ulertu eta sortzeko.
- Azterketa eta gogoeta gidatua egitea hainbat komunikazio-egoerarako testuen hizkuntza-elementu nagusien erabileraz eta esanahiaz: maiztasun handiko lexikoa, ohiko egiturak eta esamoldeak...
- Landutako testuen hizkuntza-elementu nagusiak erabiltzea eta sendotzea.
- Testuetan lexikoa antolatzeke, eskuratzeko, gogoratzeko eta erabiltzeko estrategia nagusiak aplikatzea.
- Multimedia-euskarriak eta IKTak erabiltzea lexiko eta egitura berriak eskuratzeko.
- Ahozeraren, erritmoaren, intonazioaren eta azentuazioaren eredu nagusiak ezagutzea eta erabiltzea.
- Norberaren ikaskuntzaz gogoeta egin, lana antolatu, eta akatsa ikaskuntzaren partetzat hartzea.

- Parte-hartze aktiboa izatea norberaren eta inoren lanak ebaluatzen, eta ahozko, idatzizko nahiz ikus-entzunezko lanak norberak ebaluatzeko eta zuzentzeko estrategiak erabiltzea, bideratuta.
- Akatsak identifikatzea eta zuzentzea norberaren eta inoren testuetan.
- Ikaskuntzako baliabideak erabiltzea, gero eta autonomia handiagoz: hiztegiak, zuzentzaile ortografikoak, kontsulta-liburuak, liburutegiak edo IKTak.
- Oinarrizko lexikoa, oso ohikoa, eguneroko gaiei eta ikasketei buruzkoa.
- Hainbat komunikazio-egoeratako formulak, esamoldeak eta esaerak.
- Idazketa-sistemaren konbentzioak: aurrez landutako lexikoaren ortografia, puntuazio-markak.
- Norberaren lanak hobetzeko eta ikaskuntza-prozesuan aurrera egiteko interesa.
- Hizkuntza- eta komunikazio-ikaskuntzako lorpenen eta zailtasunen kontzientzia.

6. MULTZOA. Hizkuntzaren alderdi soziala

- Atzerriko hizkuntzaren bidezko komunikazio-trukeetan parte hartzea beste hizkuntzetako eta kulturetako hitzuneekin, IKTak erabiliz.
- Atzerriko hizkuntzaren harreman sozialetarako arau nagusiak erabiltzea (konbentzio sozialak, kortesia-arauak, erregistroak, hitzik gabeko hizkuntza...), esku-hartze aktiboan, elkarlanean eta errespetuz.
- Inguruko hizkuntzen eta atzerriko hizkuntzaren arteko maileguak identifikatzea.
- IKTak erabiltzea beste herrialdeei eta kulturei buruzko informazioa eskuratzeko eta komunikatzeko.
- Atzerriko hizkuntza egiten den herrialdeetako elementu soziokultural eta geografiko nagusiak.
- Atzerriko hizkuntzak munduan duen egoera.
- Europan gaur egun dagoen hizkuntza-errealitatea ezagutzea, bai eta atzerriko hizkuntzak munduan duena ere.
- Eleaniztasunak ematen duen aberastasun pertsonala aitortzea eta balioestea.
- Atzerriko hizkuntza nazioarteko komunikazio-tresnatzat hartzea, informazio berriak eskuratzeko bidetzat, eta bestelako kulturak eta bizimoduak ezagutzeko zubitatzat.
- Ikasgelako, ikastetxeko eta inguruko hizkuntza guztiak balioestea komunikatzeko eta ikasteko bideak diren neurrian.
- Bestelako kulturak eta hizkuntzak dituzten pertsonekin harremana izatea norbera aberasteko bidea dela balioestea.
- Solaskideen hizkuntza-erabilerak errespetatzea, bai eta norberarenak ez bezalako kultura-ereduak ere.
- Mezu baztertzailere ororekiko jarrera kritikoa.

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK ETA LORPEN-ADIERAZLEAK

1. Ahozko testu laburrak eta testuinguruan jarriak ulertzea eta interpretatzea, hainbat generotakoak eta hainbat euskarritan, egitura gero eta konplexuagoa eta lexiko arrunta dutenak, argi eta astiro ahoskatuak, ikasleen esperientziatik hurbil dauden eguneroko gai zehatzei buruzkoak, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, zentzu orokorra eta ideia nagusiak jasoz, eta proposatutako lanerako informazioa hautatuz, betiere baldintza akustikoak onak badira, esandakoa berriro entzun edo baieztapena eska badaiteke, eta irudien edo testuinguruaren babesa badago.
 - Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Ahozko testuen ohiko generoak identifikatzen ditu.
 - Testuaren ideia orokorra ulertu, eta bere hitzez adierazten du.
 - Gaia eta igorlearen asmoa ondorioztatu, eta testuko komunikazio-funtzio nagusia/nagusiak bereizten du/ditu.
 - Ideia nagusi batzuk eta garrantzizko informazioa identifikatzen du, ikusitakoaren edo entzundakoaren laguntzaz.
 - Entzungaiari buruzko informazio zehatza eta garrantzitsua erauzten du.
 - Ganoraz erabiltzen ditu informazioa erregistratzeko baliabideak: fitxak, eskemak, taulak, informazio-hutsuneak, kontzeptu-mapak...
 - Hipotesiak formulatu eta ondorioak ateratzen ditu gaiari, testuinguruari edo esanahiei buruz, eta horretarako erabiltzen du irudien laguntza, hitzekoa ez den laguntza, hizkuntza-elementu esanguratsuak, eta gaiaz edo egoeraz lehendik dakiena.
 - Eguneroko egoerei buruzko eta gai arruntei buruzko esamoldeak eta lexikoa ezagutzen ditu.
 - Ahozko testuak ulertzeko orduan agertzen diren zalantzak argitzeko estrategia egokiak erabiltzen ditu.
 - Modu aktiboan eta errespetuz entzun, eta galdera egokiak egiten ditu.
2. Ahozko testu laburrak sortzea, ezarritako irizpideei jarraituz, gai akademiko nahiz interes pertsonalei buruzkoak, hainbat euskarritan, hainbat helbururekin, egitura logikoarekin eta ahoskera egokiz, hitzeko eta hitzik gabeko baliabideak erabiliz.
 - Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Gai ezagunei buruzko ahozko testu laburrak, argiak eta aurrez landuak sortzen ditu, gidoi bati jarraituz eta ereduaren laguntzaz.
 - Ahozko testuaren edukia planifikatzen du, gero eta autonomia handiagoz, komunikazio-egoeraren arabera: hartzailea, testuaren helburua, genero egokia, euskarria...
 - Ohar, eskema, gidoi eta abarren bidez planifikatzen du ahozko testuen edukia.
 - Gero eta autonomia handiagoz bilatu eta hautatzen du informazioa, iturri analogiko, ikus-entzunezko nahiz digitaletan.
 - Modu logikoan antolatzen du informazioa eta egituratzen du testua, komunikazio asmoa aintzat hartuz, eta testu-antolatzaile egokienak erabiliz.
 - Zailtasunak eta eskura dauden baliabideak neurtu ondoren, zeregina edo mezua egokitzen du.
 - Ikus-entzunezkoak eta IKTak erabiltzen ditu bere ahozko lanetan, ganoraz.
 - Ikasgelan aurrez landutako esamoldeak, egiturak eta lexikoa erabiltzen ditu.

- Komunikazioa bermatzeko bezain zuzen, arin eta ahoskera egokiz hitz egiten du (nahiz eta batzuetan etenaldiak edo zalantzak egon, eta solaskideak eskatu esandakoa errepikatzeke), eta kontuan hartzen ditu egokitasuna, kortesia-arauak, doinua, keinuak eta gorputzaren jarrera.
 - Aurrez landutako konpentsazio-estrategiak erabiltzen ditu bere diskurtsoa ulergarriago egiteko: sinonimoak, laguntza eskatzea, gorputz-hizkuntza egokia...
 - Ebaluazio- eta zuzenketa-estrategiak erabiltzen ditu norberaren eta inoren ahozko lanak hobetzeko.
3. Eguneroko egoera interaktiboetan parte hartzea, komunikazio-trukearen arauak errespetatuz, modu gutxi-asko autonomoan.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Modu espontaneoan parte hartu, bere ikuspuntu bat modu xumean aurkeztu, eta ideiak nahiz informazioa trukatzeko.
 - Planifikatutako harremanetan parte hartzen du: elkarrizketak, role-plays...
 - Taldeko elkarrizketetan parte hartzen du, modu gutxi-asko autonomoan eta eztabaida nahiz negoziazioa erabiliz, bere burua espresatzeko, taldea eta zeregina kudeatzeko, iritziak kontrastatzeko eta erabakiak hartzeko.
 - Elkarrizketa hasi, mantendu nahiz amaitzeko estrategia nagusiak erabiltzen ditu.
 - Hizketako txandak eta kortesia-arauak errespetatzen ditu.
 - Arretaz entzun eta solaskidearen hitzetara egokitzen du bere jarduna, galdera soilak eginez eta erantzunez, eta iruzkin egokiak eginez.
 - Lexiko, esamolde nahiz esaldi soilak eta arruntak erabiltzen ditu, oinarrizko lokailuak dituztenak, komunikazio-truke laburretan moldatu ahal izateko.
 - Komunikazioa bermatzeko bezain argi hitz egiten du.
 - Ulertzen saiatzen da, bai eta bere burua ulertzera ematen ere.
 - Estereotipo baztertzailer oro saihesten du.
4. Modu kritikoan ulertzea eta interpretatzea idatzizko testu soilak, laburrak edo ez oso luzeak, ongi egituratuak eta lexiko arruntekoak, aurrez landutako generoetakoak, hainbat euskarritan, pertsona arteko harremanen, hedabideen eta ikaskuntzaren arlokoak, eta zentzu orokorrari, ideia nagusiei eta bigarren mailako ideia batzuei igartzea.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Bere mailaren arabera luzera duten testuak irakurtzen ditu, gero eta autonomia handiagoz, hainbat euskarritan eta hainbat helbururekin.
 - Testuaren generoa ezagutzen du.
 - Igorlearen asmoaz ohartzen da testuinguruko elementu esplizituengatik, eta testuko komunikazio-funtzio nagusia/nagusiak bereizten du/ditu.
 - Gai nagusia identifikatu, zentzu orokorrari igarri, eta ideia nagusiak eta bigarren mailako batzuk bereizten ditu.
 - Denetariko antolatzaile grafikoak erabiltzen ditu ideiak antolatzeko, bai eta informazioaren erlazioa eta hierarkia erakusteko ere.

- Ondorioak ateratzeko eta hipotesiak formulatzeko erabiltzen ditu testuinguruko irudiak (ikonoak, ortotipografia...), hizkuntza-elementu esanguratsuak eta gaiak edo egoerak lehendik dakiena, eta egiaztatu egiten ditu.
 - Eguneroko gaiak buruz, gai orokorrei buruz edo intereseko gaiak buruz aurrez landutako esamoldeak eta lexikoa ezagutzen ditu.
 - Norberaren ulermen-arazoak identifikatu, eta haiek konpontzeko eta hipotesiak berresteko estrategiak erabiltzen ditu: hitz eta esamolde ezezagunen esanahia ondorioztatzea, eta paperean nahiz digitalean dauden kontsulta-iturriak erabiltzea.
 - Informazioa eta iritzia bereizten ditu.
 - Informazioaren balioa eta sinesgarritasuna aztertzen du, gero eta autonomia handiagoz, lehendik dakienean oinarrituta.
 - Beste hizkuntzetandakiena erabiltzen du ulermena hobetzeko.
 - Iritzia eman eta modu soilean justifikatzen du, lehendik dakiena eta testuko informazioa erabiliz.
 - Gizarte-, arraza-, sexu- edo kultura-bazterketa adierazten duten irudiak nahiz edukiak identifikatu, eta ez erabiltzen saiatzen da.
5. Garrantziko informazio espezifikoak aurkitzea eta hautatzea, irakurgaiaren helburua zein den kontuan hartuta.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Badaki zein den irakurketaren helburua, eta haren araberrako estrategiak erabiltzen ditu: skimming, scanning...
 - Informazio-iturri analogiko nahiz digitalik egokienak erabiltzen ditu, modu gutxi-asko autonomoan, irakurgaiaren helburua zein den kontuan hartuta.
 - Hitzeko eta ez-hitzeko elementuak erabiltzen ditu, modu gutxi-asko autonomoan, informazioa aurkitzeko; adibidez, irudiak, testuaren banaketa, letra mota, aurkibideak...
 - Irakurgaiaren araberrako informazioa hautatu, eta emandako baliabideak erabiliz jasotzen du: taulak, galdera-sortak, antolatzaile grafikoak...
6. Idatziko testuak sortzea, soilak, laburrak edo ez oso luzeak eta ongi egituratuak, alde aurretik egindako plangintza bati jarraituz eta modu gutxi-asko autonomoan, hainbat euskarri eta generotakoak, ikasgelako ohiko jarduerekin lotuak, gai akademiko nahiz pertsonalei buruzkoak, lagunduta, egokitasun, koherentzia, kohesio eta zuzentasun txukun batez.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Bere adinaren, interesen eta konpetentzia-mailaren araberrako testuak idazten saiatzen da.
 - Idatziko testu soil eta laburrak sortzen ditu, modu gutxi-asko autonomoan eta lagunduta, paperean nahiz digitalean.
 - Bere idazlanak egokitu egiten ditu komunikazio-egoeraren ezaugarri nagusietara: hartzailea, testuaren helburua, euskarria, generoa...
 - Testua planifikatu, idatzi eta berrikusten du, modu sistematikoan.
 - Helburuaren araberrako informazioa bilatu, hautatu eta prozesatzen du, modu gutxi-asko autonomoan eta hainbat iturritan.
 - Aurrez landutako generoen ezaugarri nagusiak aplikatzen ditu, modu gutxi-asko autonomoan.

- Zeregina edo mezua egokitzen du, modu gutxi-asko autonomoan, zailtasunak eta eskura dauden baliabideak neurtu ondoren.
 - Ikasgelan landutako lexikoa, esamoldeak eta hizkuntza-egiturak egoki erabiltzen ditu.
 - Hizkuntza-elementurik ohikoenak erabiltzen ditu ideien barne-kohesiorako: erreferentea mantentzea, lokailuak eta puntuazio-markak.
 - Norberaren eta inoren testuak berrikusteko nahiz hobetzeko ebaluazio-estrategiak erabiltzen ditu, gero eta autonomia handiagoz.
 - ITak erabiltzen ditu informazioa bilatu, idazlanak egin, informazioa zabaldu, komunikatu eta lankidetzan jarduteko.
 - Testuak argi, garbi eta txukun aurkezten ditu.
 - Esamolde eta irudi baztertzailer oro saihesten du bere idazlanetan.
7. Literatura gozamen- eta ikaskuntza-iturritzat hartzea, kulturara hurbiltzeko bidetzat, eta norberaren hizkuntza-ondarea nahiz mundu pertsonala aberasteko zubitzat.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Ahozko, idatzizko edo ikus-entzunezko testu moldatuak irakurri edo entzuten ditu, hainbat generotakoak, eta haiek hautatzeko irizpide pertsonalak adierazten ditu.
 - Liburutegia, mediateka eta Internet erabiltzen ditu.
 - Testuari buruzko bere iritzia ematen du, ahoz nahiz idatziz, modu soilean, hainbat euskarri erabiliz.
 - Literatura-testuari buruzko gogoeta partekatu eta lagunduetan parte hartzen du, sentipenak, pentsamenduak eta balio kolektiboak transmititzeko.
 - Parte-hartze aktiboa du testuak dramatizatzen, birstortzen eta erreztatzen, erritmoa, ahoskera nahiz intonazioa zainduz, eta eszenaratzeko estrategia soilak erabiliz.
 - Literatura asmoko testu laburrak edo ez oso luzeak sortzen ditu, alde aurretik egindako plangintza bati jarraituz, gogoeta eginez, ereduak aztertuz, eta irakurketetan ikasitakoa erabiliz.
8. Atzerriko lehen hizkuntzan eta beste hizkuntzetan eskuratutako ezaguerak eta estrategiak erabiltzea, modu gutxi-asko autonomoan, ulermen-arazoak konpontzeko ez ezik, bai eta testuak idazteko eta, lagunduta, berrikusteko ere.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Hizkuntza-alderdiei buruz eta testu-tipologiari buruz beste hizkuntzetan ikasitakoa erabiltzen du atzerriko hizkuntzaren ulermena eta idazmena hobetzeko.
 - Gai akademikoei eta egunerokoei buruzko lexiko oso arrunta identifikatu eta erabiltzen du.
 - Hainbat komunikazio-egoeratako esamoldeak erabiltzen ditu: kortesia, akordioa, eskaera, betebeharra...
 - Ahozko nahiz idatzizko bere lanei zuzentasuna, koherentzia eta kohesioa emate aldera, aurrez landutako hizkuntza-elementuak egoki erabiltzen ditu: ortografia- eta puntuazio-arauak, lokailuak...
 - Dakizkien hizkuntzetako kategoria gramatikalak, esamoldeak eta hitzak konparatzen ditu haien artean.
 - Emandako eredu batzuen antzeko ahoskera, erritmoa, intonazioa eta azentuazioa erabiltzen du, modu argi eta ulergarrian.

- Idazlan bat egiteko orduan, zalantzak argitzeko tresnak erabiltzen ditu (hiztegia, zuzentzaile ortografikoa...), modu gutxi-asko autonomoan.
 - Hizkuntzaren plano bateko eta besteko akats nagusiak identifikatu eta zuzentzen ditu, jarraibideak emanda, norberaren eta inoren testuetan.
 - Bere erreperiotorioko hizkuntzen arteko transferentzia negatiborik ohikoenak identifikatu eta zuzentzen ditu.
 - Inoren ekarpenak balioetsi, eta kontuan hartzen ditu.
 - Norberaren lan pertsonalaz arduratu, eta antolatu egiten du.
 - Norberaren aurrerapenak balioetsi, eta hobeto ikasten laguntzen dioten baliabideak eta estrategiak identifikatzen ditu.
9. Atzerriko hizkuntza erabiltzea hizkuntza nahiz kultura desberdineko pertsonen arteko komunikazio- eta ulermen-bidetzat, bai eta ikaskuntza-baliabidetzat ere.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu.
 - Atzerriko hizkuntzako komunikazio-trukeetan parte hartzen du, modu aktiboan eta errespetuz.
 - Egoki erabiltzen ditu gizarte-harremanetako arau nagusiak: kortesia-arauak, erregistroa, hitzik gabeko hizkuntza...
 - Atzerriko hizkuntza erabiltzen du harreman pertsonalak finkatzeko eta proiektutan laguntzeko, ahozko nahiz idatzizko harremanetan teknologia berriak erabiliz.
 - Atzerriko hizkuntza erabiltzen du ikasteko tresnatzat, eta denetariako informazio-iturriak eskuratzeko bidetzat.
 - Atzerriko hizkuntza ikasi, eta hartan komunikatzeko interesa dauka.
 - Jatorri eta kultura desberdineko pertsonekin komunikatzeko orduan, eleaniztun izatearen garrantziaz ohartzen da.
 - Inguruko hizkuntza aniztasunaz ohartu, eta modu positiboan balioesten du.
 - Estereotipo baztertzailerik saihesten du.
 - Ikasgelan eta kanpoan sortutako ikaskuntza-aukerez baliatzeko interesa dauka.
10. Beste kultura batzuetako elementu sozial, linguistiko nahiz kulturalak identifikatu, errespetatu eta ezagutzeko interesa izatea, eta bere kulturarekin erlazionatzea.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzen ditu
 - Inguruko hizkuntzen eta atzerriko hizkuntzaren arteko maileguak ezagutzen ditu.
 - Europan gaur egun dagoen hizkuntza-errealitatea ezagutzen du.
 - Atzerriko hizkuntza egiten den testuinguru soziokultural eta geografikoaren ezaugarri batzuk ezagutzen ditu.
 - Atzerriko hizkuntzak munduan duen egoerari buruzko datu orokor batzuk aipatzen ditu (herri-hizkuntza edo lingua franca).
 - Norberaren kulturakoak bezalakoak ez diren balioen nahiz ohituren aurrean interesa eta errespetua dauka.
 - Inguruko eleaniztasunaren nahiz kultura-aniztasunaren aurrean interesa eta jarrera ona dauka.